

Thorvald Meyers Minde

Foretningssmannen Thorvald Meyer i Kristiania eide en tid store skogeiendommer i Nord-Odal. Etter at disse ble solgt omkring århundreskiftet, sendte han i februar 1902 et brev til Nord-Odal formannskap med følgende ordlyd:

«I anledning at jeg nu har solgt mine eiendommer i N. Odalen tager jeg mig den frihed at sende vedlagte anvisning paa 20.000 kr., tyve tusen kroner, med bøn om at de vil mottage denne sum og anvende i et eller andet vældædigt øiemed paa den maade de ærede formandskap finder det tjenelig».

Formannskapet takket selvfølgelig ja til denne storslåtte gaven og nedsatte deretter i et møte den 7. november 1902 en komite bestående av dr. Anstensen, I. K. Ous, Peder Trøften, Knut Haug, Peder Holth og R. Larsen, for «at fremkomme til herredstyret med forslag om anvendelse av den mottagne gave i overensstemmelse med giverens ønske».

Den 26. februar 1904 kom komiteen med et forslag til formannskapet om at gaven fra Meyer kunne benyttes til å oppføre et pleiehjem for kommunens trengende. Prisen på bygning med inventar skulle imidlertid, etter komiteens mening, ikke overstige kr. 10.000. Det var komiteens innstilling at pleiehjemmet skulle bygges på kommunens eiendom Rovelstad. Dette forslaget fikk formannskapets tilslutning, og komiteen ble henstilt om å arbeide videre med saken og «at fremkomme med spesifiseret overslag over opførelse av et gamlehjem med inventar samt med uttalelse angaaende belæggets antagelige størrelse og om mulig overslag over driftutgifterne».

Deretter arbeidet komiteen videre med sitt oppdrag i det stille. Ikke før mot slutten av 1907, etter tre og et halvt år, dukker saken igjen opp i formannskapet. Byggmester K.G. Kristoffersen hadde i mellomtiden tegnet et forslag til bygg og komiteen foreslo at disse tegningene skulle legges til grunn for den videre planleggingen. Dessuten hadde de endret sitt opprinnelige forslag om å plassere pleiehjemmet på Rovelstad. De foreslo nå at man burde forsøke å finne en tomt på Sand fordi det kunne bli aktuelt å ta inn syke mennesker i tillegg til de gamle, og at det da ville være behov for å ha lege i nærheten. På vårparten 1908 ble så ordføreren gitt myndighet til underskrive kontrakt for kjøp av 8 mål jord av prestegården til en pris av 50 kr. pr. mål.

Så gikk atter årene uten at saken kom opp igjen i formannskapet. Fristen for oppføring og istandsettelse av bygget var snart utgått, og utpå høsten i 1912 ble det vedtatt å velge inn fire kvinnelige medlemmer i byggekomiteen. Disse var: Maren Kolstad, Marie Føsker, Marie Røtterud og Marthe Rovelstad. Det står ingenting i sakspapirene om når bygget sto ferdig, men etter en del privat korrespondanse å dømme, ser det ut til at det ble oppført innen fristen, men at det ikke var satt i stand og klart til bruk da man gikk inn i året 1913, 11 år etter at planleggingen begynte. På dette tidspunkt begynte tålmodigheten å ta slutt for både den ene og den andre, og formannen i Sand fattigstyre sendte brev til kommunen med følgende ordlyd: «Man tillader sig i ærbødighed at spørge om naar det er tanken at sætte gamlehjemmet i virksomhed. Sand fattigstyre er fortiden mer end ille ude for at faa leiet bort gamle og syke fattige og bortleien falder uforholdsmæssig kostbar».

Formannskapet oversendte brevet til byggekomiteen med beskjed om at det måtte komme fortløpende i saken. Det ser ikke ut til at det skjedde noe av den grunn, for på vårparten 1914 sendte formannen i Sand fattigstyre et nytt brev til kommunen med omtrent samme ordlyd. Denne gangen ble det i hvert fall besluttet å legge vannledning til gamlehjemmet. Så, 10 år etter at byggekomiteen hadde levert sitt forslag til kommunen, hadde man endelig fått reist en bygning og man hadde vanntilførselen på plass, men enda manglet man inventar og ikke minst personale til å pleie de gamle.

Responen på den ledige bestyrerinnestillingen var upåklagelig; kompetente søkere meldte sin interesse både fra Kristiania, Rjukan, Enebakk, Drøbak og Kongsberg. Den som ble tilbudt stillingen, og som takket ja til den, var en menighetssøster i Follidal: Olava Breien. Hun ble tilbudt «Aarlig løn 700 kroner med 100 kroners paalæg efter 2 aars tjeneste og alt frit».

Så, den 1. oktober 1915, etter mer enn 13 års saksbehandling, kunne man endelig ta i bruk det lenge etterlenget pleiehjemmet i Nord-Odal. Mannen som satte det hele i gang, Thorvald Meyer, fikk aldri oppleve hvordan hans gave på kr. 20.000 ble forvaltet, ettersom han døde i 1909, men etter henvendelse fra formannskapet ga hans etterkommere tillatelse til at hjemmet skulle bære hans navn: Thorvald Meyers Minde.

Et arbeidslag på den nye vegen fra Sand til Mo hviler på jordet foran det nybygde aldershjemmet. Bildet er trolig tatt i 1916.

Nordre Odalen
Kulturminnelag
TA VARE PÅ ROTTENE

